

INTERNATIONALE BESTSELLER

ANNE JACOBS

ARLETTES
LOT

*In haar keiharde leven
stopt ze nooit met vechten
voor haar geluk*

ROMAN

Herfst 1025

DIE NACHT HAD DE DUIVEL zijn koude adem over het land geblazen, waardoor het gras bevroren was en de takken van struiken en bomen in kristallijnen webben waren veranderd. Nog steeds raasden de demonen door de lucht, de wolken naar de horizon drijvend als een troep grijze wolven, kleine, scherpe ijsnaalden de wind in jagend om mens en dier te kwellen.

Eenzaam volgde een wagen, getrokken door een paard, het hobbelige pad dat door bossen, weiden en velden naar de stad Falaise leidde. De adem van de merrie steeg in witte wolkjes op uit haar neusgaten. De twee jonge mensen die op de bok van de volgeladen kar zaten, hadden zich dicht tegen elkaar aan gedrukt, hun wollen mantels strak om zich heen getrokken.

‘Kijk, Arlette!’

De stem van de jongen klonk hees en hoog van opwinding. Met uitgestrekte arm wees hij naar het nabijgelegen bos, zijn mantel ging open en de ijzige wind kreeg even de kans om onder de grove stof door te dringen.

Een roofvogel had zich losgemaakt van een eik aan de rand van het bos. Hij dook met een paar krachtige vleugelslagen naar beneden en vloog toen als een zwarte schaduw over het bevroren gras. Zijn vlucht was snel en doelgericht. De jager had zijn prooi in het vizier.

‘Een havik,’ fluisterde Walter tegen zijn zus. ‘Kijk eens hoe die haas wegrent! Die heeft hij zo te pakken.’

Het roofdier zweefde zo laag boven het weiland dat zijn gekartelde vleugelpunten bijna de toppen van het gras raakten. Een windvlaag

trok aan zijn verenkleed, waardoor hij gedwongen was hoger te vliegen en opnieuw aan te vallen.

‘Verdorie! Hij heeft hem gemist!’ schreeuwde Walter teleurgesteld en hoewel de rijdende kar behoorlijk schokte, stond hij op.

De haas vluchtte in paniek over de wei, zijn achtervolger misleidend door diverse keren van koers te veranderen, maar voordat hij de reddende beschutting van een vlierstruik bereikte, haalde de roofvogel hem in en dook op hem neer. Even vormden de haas en de vogel een kronkelende bundel. Een schrille, klagende kreet van pijn werd gehoord, samen met het fluitende gekrijs van de vogel.

‘Hij is nog te onervaren!’ mompelde Arlette duidelijk ter zake kundig. ‘Hij kan de haas niet houden.’

Inderdaad slaagde het wanhopige dier erin zichzelf te bevrijden uit de klauwen van de aanvaller. Een felrood bloedspoor liep zigzaggend over de rijp en verdween aan de rand van het bos. De roofvogel leek ongenegen te zijn om het dier nog verder te achtervolgen, want hij hurkte op de grond met zijn snavel open. Zenuwachtig bewoog hij zijn gegolfde verenkleed en vloog toen op om op de onderste takken van een appelboom bij te komen van de mislukte jacht.

‘Zag je dat?’ riep Walter opgewonden. ‘Hij heeft een riempje aan zijn poot.’

‘Hm,’ zei zijn zus terwijl ze aan de teugels trok. De merrie gehoorzaamde slechts met tegenzin. Ze stond even stil, het hoofd gebogen, de natte sneeuw van haar manen schuddend en snuivend. Achter in de kar lagen drie pas gevilde runderhuiden en de geur van het aas trok veel kraaien aan. Walter moest de lading met een stok blijven verdedigen, en zelfs nu waren de ongenode metgezellen in de buurt, met gretige ogen loerend vanaf het pad en vanuit de bomen naar de verleidelijke lading.

Broer en zus zaten zwijsend naast elkaar en dachten allebei hetzelfde. De havik zat met zijn gegolfde verenkleed in de berijpte takken, als een donker silhouet, groter dan hij in werkelijkheid was. Je kon duidelijk de leren riem aan zijn rechterpoot zien bungelen.

‘Hij is ontsnapt...’ mompelde Walter bijna onhoorbaar.

Arlette knikte. Zo’n dier was veel waard, je kon het op de markt aanbieden en er een goede prijs voor krijgen. Men moest echter uiterst voorzichtig zijn om niet betrappt te worden bij het vangen van de vogel. Vooral nu, want hertog Richard was zijn leger aan het verzamelen om tegen Chalon op te trekken en er waren overal ruiters met hun knechten.

‘De jagers zouden daar in het bos kunnen zijn,’ waarschuwde het meisje.

Walter duwde de vilten kap van zijn voorhoofd en keek aandachtig naar de rand van het bos. Knoestige zwarte stammen stonden daar met hun kale, bevroren takken, als een rij oude krijgers met wit haar.

‘Ach, wat! Wie gaat er nu jagen in deze kou? Ik haal hem uit de boom en we wikkelen hem in je mantel.’

‘Schiet op dan!’

De havik leek zich niet te storen aan de aanwezigheid van de jongen. Waarschijnlijk behoorde hij toe aan een van de ridders van graaf Robert, de jongste zoon van de hertog.

Arlette had Robert maar een paar keer voorbij zien rijden. Hij was jong, maar lang, zijn gezicht had er erg bleek uitgezien en zijn ogen puilden een beetje uit. Door de mensen werd hij ‘Grootmond’ genoemd en iedereen had het erover dat hij veel praatte maar nooit de daad bij het woord voegde. Er werd ook gezegd dat hij veel geld had uitgegeven aan dure wapens en zijn uitrusting. Als de havik van Robert Grootmond was, was het zeker een waardevol dier.

Arlette speurde nogmaals het bos af, dat er vreemd stil uitzag onder de rusteloze lucht. Er bewoog zelfs vrijwel geen takje in de wind, en geen vogel fladderde op. Niets wees erop dat er jagers in de buurt waren. Ze bond de teugels van de merrie vast, stapte van de wagen, tilde haar lange jurk op tot aan haar kuit en rende naar Walter toe.

‘Ik zal je een opstapje geven, zodat je die tak daarboven kunt bereiken.’

Walter had echter geen boodschap aan de gevouwen handen van

zijn zus. Hij zocht een lage tak en slingerde zich daaraan omhoog. Rijk viel op hem neer, hij knipperde met zijn ogen, maar toen hij uiteindelijk schrijlings op een brede tak zat, was de rest van de klim kinderspel. Langzaam naderde hij de vogel, die hem met zijn gele ogen onbevreesd aankeek. Hij was mooi en statig, deze gevederde jager, zandkleurig met zwarte stippen op de buik, de rug donkerder. De poten waren heel licht en borstelig met een dicht vederpak. Het was Walters liefste wens om zo'n dier te bezitten, en hij dwong zichzelf kalm te blijven om de kans niet op het laatste moment te verspelen.

‘Kom naar beneden! Snel!’

De jongen werd echter te zeer in beslag genomen om de waarschuwing echt te horen. Het enige wat hij zag was dat de havik zijn kop ophief en zich klaarmaakte om zijn vleugels uit te slaan. Zijn hand schoot uit en greep de riem vast. Triomfantelijk hield hij de leren riem tussen zijn vingers. De havik klapperde wild met zijn vleugels en rukte bijna zijn arm af, zodat hij zich met zijn vrije hand aan de takken moest vastklampen.

‘Ik heb hem!’ juichte hij.

Toen pas zag hij het donkere silhouet dat aan de rand van het bos was verschenen. Plotsklaps brak het zweet hem uit.

Een jager! Een sterke kerel in een lichtblauw ruiterkostuum dat glinsterde als een maliënkolder, met beenkappen die voorzien waren van kleurrijke strepen en gevoerd waren om de kou tegen te houden. Aan zijn zadel hing een kruisboog, naast twee dode hazen.

Hij werd gevolgd door een aantal andere mannen, en even later kwamen er verschillende grote bruine honden het bos uit rennen, met leren halsbanden om waaraan kleine ringen zaten, zodat ze aangeliend konden worden.

‘Daar in de boom!’ riepen ze. De paardenhoeven lieten een donker spoor achter op de weide, terwijl de jagers naar voren reden. Er verschenen er vier, vijf, en toen kwamen er steeds meer ruiters. De honden renden voor hen uit en in een oogwenk was Arlette omringd door het blaffende peloton.

Ze was van plan geweest de heren uit te leggen dat haar broer de havik had gevangen om mee naar het kasteel te nemen, maar in de algemene commotie was het onmogelijk om zich verstaanbaar te maken.

‘Hé, daar, laat die havik los!’

‘Nee, hou hem vast!’

‘Weg met jou, boerenpummel!’

Een van de ruiters greep de lange benen van de jongen, het geluid van een knakkende tak weerklonk en op hetzelfde moment dat Walter als een rijpe appel op de grond viel, steeg de havik op met krachtige vleugelslagen, onder het geluid van gevloek en gelach. Sommige ruiters gaven hun paarden de sporen en stormden achter de havik aan, anderen stegen af en naderden broer en zus.

‘Blijf liggen!’ siste Arlette tegen haar broer. ‘Verroer je niet! Als ze denken dat je gewond bent, komen we er misschien mee weg.’

Walter leek niets te hebben gehoord, want hij ging rechtop zitten. Hij voelde nauwelijks pijn, alleen bonsde zijn hoofd en klonk de stem van de jager vreemd gedempt in zijn oren.

‘Een havik stelen, hè? Het dier in een zak stoppen en ermee verdwijnen, hè?’

Zijn woorden klonken dreigend, alsof hij al dacht aan een gang naar de strafrechter. De spreker was een middelgrote blonde kerel, niet veel ouder dan Walter zelf, maar veel machtiger en duidelijk bedreven met paarden en wapens. Zijn baardloze gezicht was rond en zo vlak als een platbrood, rood aangelopen door de kou, en hij had een kleine, licht gebogen neus. Twee anderen waren hem gevolgd, beiden tengere jongens, ongetwijfeld jonge schildknapen, die onder zijn toezicht stonden. Aan de boosaardige uitdrukkingen op hun gezichten was te zien dat ze op zoek waren naar een kans om ongestraft hun woede te koelen.

‘Jakkes, wat stinkt dat!’ zei er een terwijl hij zijn neus dichthield.

‘Het zijn leerlooiers. Ze pissen allemaal in hetzelfde gat en gebruiken het om de huid te looien.’

Daarop volgde gelach. Arlette leunde tegen de boomstam en kneep haar ogen tot spleetjes terwijl ze de drie jonge kerels in zich opnam. De kinderen van leerlooier Fulbert werden vaak geplaagd en ze dienden hun leeftijdsgenoten altijd van repliek. Maar dit lag anders, want deze jonge kerels waren niet hetzelfde als zij, het waren schildknapen van edelen...

‘Weet je niet dat zo’n vogel eigendom van edellieden is, vuile aaschraper? We zouden je aan die appelboom kunnen hangen als we zouden willen!’

De blonde schildknaap wilde Walter in zijn kraag grijpen, maar Arlette wierp zich plotseling voor haar broer op.

‘Laat hem met rust!’ snauwde ze tegen de jongen. ‘Een bedankje was meer op zijn plaats geweest, we wilden de havik vangen en naar het kasteel brengen!’

De schildknaap haalde nors zijn stompe neus op en leek besluiteloos. Hoewel hij de uitdagende blikken van zijn twee jonge kameraden op zijn rug voelde, wist hij ook dat zijn meester het niet leuk vond als zijn schildknapen vochten. Vooral niet met boerenpumpmels en zeker niet met een meisje. Hij stond op het punt zich om te draaien toen ze nog verder mopperde.

‘Verwaande praatjesmakers! Jullie hebben niet het recht om wie dan ook te straffen. We zijn vrije mensen en staan onder verantwoording van graaf Robert.’

Hij beet op zijn lip. Nu ze zich zo gedroeg, was het moeilijk om de uitdaging te weerstaan.

‘De rechtbank zal de hand van deze dief laten afhakken,’ zei hij grimmig. ‘De rechter, zodat er nooit meer met andermans eigendommen geknoeid kan worden.’

Een van de twee jongens achter zijn rug lachte even.

‘Waarom zo veel moeite? Een paar klappen zijn genoeg!’

‘Als je me aanraakt, krab ik je ogen uit!’ gilte het meisje.

Spottend gelach was het antwoord. Een van de jonge schildknapen durfde zelfs haar mouw aan te raken. Even later schreeuwde hij

het uit omdat Arlette hem in zijn vinger had gebeten.

‘Verdraaide meid! Ze bijt me, alsof ze een rat is.’

‘Grijp haar!’

Ze was te ver gegaan. De drie jongens stormden op haar af, duwden haar tegen de stam en hielden haar handen vast. Ze schopte en spuugde naar de blonde kerel, maar ze kreeg alleen een paar harde klappen.

‘Laten we nu eens kijken wat je onder je jurk verbergt, twistzieke heks...’ zei een van de jonge schildknappen grijnzend.

Op hetzelfde moment viel hij om, omdat Walter hem tegen zijn benen schopte. Er brak een wild tumult uit, vechtende figuren rolden over elkaar door de sneeuw, brullend, gillend, aan elkaars haren trekkend en elkaar met hun vuisten bewerkend.

‘Wat is hier aan de hand?’

Een diepe mannenstem galmde boven de wirwar van ledematen van het stel ruziemakers. Even later grepen harde vuisten de twee kemphanen vast alsof het opgejaagde hazen waren, en zette hij hen overeind.

‘Is dat wat je van mij geleerd hebt? Vechten met boeren?’

‘Neem me niet kwalijk, heer Gilbert,’ hijgde de schildknaap en zijn gezicht kreeg een berouwvolle uitdrukking. ‘Deze twee leerlooiers probeerden de havik te stelen.’

Arlette krabbelde overeind en veegde het bloed van haar kin dat uit haar gespleten lip druppelde.

‘Mijn broer en ik wilden de havik vangen en naar het kasteel brengen,’ zei ze dapper. ‘Maar die dwazen hebben Walter uit de boom geduwd, en toen liet hij de riem los.’

Heer Gilbert liet zijn schildknappen vrij, nadat hij ze een bestraffende duw in de rug had gegeven. Zijn ogen bleven nu nieuwsgierig op het meisje rusten.

‘Vertel me hoe je heet!’

‘Arlette...’

Arlette keek de man onzeker aan. Ze had hem nog nooit eerder

gezien, maar uit zijn kleding en gedrag was duidelijk op te maken dat hij een ridder was. Hij was van gemiddelde lengte, onder zijn leren kap piepte lichtbruin krullend haar vandaan en zijn blauwe mantel, die hij over een groene wapenrok droeg, was afgezet met duur sabelbont. Hoewel hij jong was, waren er aan weerszijden van zijn mond twee verticale plooiën in zijn wangen gekerfd. Hij miste ook een deel van zijn linkerwenkbrauw, die hij waarschijnlijk tijdens een gevecht had verloren. Het litteken was goed genezen en nauwelijks zichtbaar, maar de onvolmaaktheid gaf zijn gezicht iets grilligs.

Hij staaarde haar nog steeds aan en nam haar van top tot teen door-dringend op. Ze kon haar groeiende angst bijna niet meer verbergen. Wilde hij haar echt voor de rechtbank van de graaf slepen? Voor het stelen van een dure jachtvalk verloor je zo meer dan alleen je rechterhand. Maar toen glimlachte hij, en zijn gezicht leek ineens aardiger, bijna beminnelijk, wat haar hoop gaf.

‘Zet de jongen op je paard, Lambert,’ beval hij zijn schildknaap. ‘We brengen hem naar het kasteel.’

Ze had het mis gehad. Er was niets beminnelijks aan deze man, hij was wreed en sluw.

‘Nee!’ riep Arlette geschrokken uit. ‘Laat hem hier en neem me mee. Het was mijn idee. Het is niet Walters schuld, hij is nog een kind...’

‘Wat een zorgzame zus ben jij,’ merkte de ridder glimlachend op, haar stevig bij de arm grijpend op het moment waarop ze zich tussen Lambert en haar kleine broertje probeerde te wurmen.

Hij moest zijn best doen om haar vast te houden. Wat een meid! Ze verdedigde zich met hand en tand tegen een volwassen man, traptte tegen zijn goede jachtlaarzen en probeerde zelfs in zijn vingers te bijten. ‘Kom op! Waar wachten jullie nog op?’ riep hij naar zijn schildknapen.

Walter vocht zo goed als hij kon terug. Hij verloor zijn schoenen en een van zijn beenwarmers toen hij wild met zijn voeten traptte.

Toen gaven ze hem een harde klap in de nek en werd hij als een levenloze zak over de rug van een van de paarden gegooid. De ridder hield Arlettes arm stevig vast totdat de ruiters weg waren en keek toen zelfvoldaan naar zijn prooi.

‘Luister, kleine leerlooier,’ zei hij met een geheel andere stem. ‘Als je je broer wilt helpen, moet je nu volgbaar zijn. Lukt dat?’

Arlette wist waar hij het over had. Hij was niet de eerste die haar verlangend aanstaarde. De meeste mannen deden dat, en haar moeder nam dat haar kwalijk, alsof het haar schuld was dat ze mooi was. Als ze volgbaar was... Ze moest volgbaar zijn, want het ging over haar kleine broertje. Het was een koopje – haar medewerking in ruil voor Walters vrijheid. Maar wat als hij tegen haar loog?

‘Zweer me dat je Walter geen pijn zult doen!’

‘Ik beloof het.’

‘Zweer het! In de naam van onze Heer Jezus Christus en alle heiligen.’

Hij begon te lachen, genietend van haar koppigheid. Plotseling deed ze een poging om zich uit zijn greep te bevrijden, maar hij had het verwacht en greep haar bij haar haren.

‘Je zult jezelf nog pijn doen, schoonheid.’

Hij drukte zijn lichaam dicht tegen het hare en ademde haar opwindende geur in, vol jonge vrouwelijkheid. Al rook je het gelooid leer erdoorheen, verdorie, dat meisje had eerst in bad moeten gaan!

‘Zweer het!’ drong ze aan.

Ze maakte hem zo gek dat hij alles zou zeggen. Met een geoefende hand greep hij de stof van haar jurk bijeen en trok die samen met het hemd omhoog. Zijn handen gleden over haar blote huid en stroopten de stof verder omhoog tot aan haar schouders. Wat hij zag deed zijn hart sneller kloppen.

‘Ik zweer het...’ hoorde hij zichzelf fluisteren.

Hij worstelde om zijn kleding opzij te krijgen – zijn lid was keihard en duwde zich al een weg naar buiten. Het was eigenlijk jammer, dit vrouwtje was het waard om de tijd voor te nemen. Maar het was

vervloekt koud, en elke keer dat hij zich tussen haar benen duwde, trilde de stam van de appelboom en druppelde de rijp op hen beiden neer. In het begin was het hard werken, omdat ze nog maagd was.

Toen hij aan zijn trekken was gekomen, liet hij haar jurk vallen en trok zijn broek recht. Ze had geen enkel geluid gemaakt, zelfs geen zacht gejammer, maar nu merkte hij dat ze hem met halfopen ogen aanstaarde.

‘Luister, Arlette,’ mompelde hij terwijl hij zijn broek goed deed en vervolgens de wijde, knielange mantel fatsoeneerde. ‘Ik zal mijn belofte houden, je broer heeft niets te vrezen. Maar ik stel één voorwaarde.’

Ze trok haar bovenlip een beetje op, haar uitdrukking vijandig.

‘Je moet je mond houden over onze kleine ontmoeting. Als je dat niet doet, zal ik jullie beiden aanklagen voor diefstal.’

‘Loop naar de hel!’ siste ze.

Hij sloeg haar in het gezicht, wat ze bewegingloos liet gebeuren. Zijn dreigement leek te hebben gewerkt, want ze zei niets, maar keek hem alleen boos aan met samengeknepen ogen. Woede welde in hem op toen hij op zijn paard klom en wegreed. Voor een leerlooiersdochter was ze wel erg brutaal. Nu zijn drang bevredigd was, ergerde hij zich enorm aan haar onbeschaamdheid. Er waren vrouwen die hun ziel en zaligheid verkocht zouden hebben om de kracht van zijn lendenen te mogen voelen. Vrouwen die niet naar verrotte huiden stonken, zoals zij.

Walter kwam Arlette al tegemoet voordat ze bij de stad was. Hij liep vreemd krom en gleeed bijna uit op een bevroren plas. Toen hij dichterbij kwam, schrok ze. Zijn gezicht zat onder het bloed en zijn linkerwang was net onder het oog opgezwollen. Met moeite klom hij naast haar op de kar, en de grijns die haar moest kalmeren was meer een pijnlijke grimas.

‘Heer Gilbert kwam en toen moesten ze me loslaten voor de kas-teelpoort,’ meldde hij alsof hij een overwinning had behaald.

Dus de ridder had woord gehouden. Nou ja, ze had er ook goed voor betaald. Het had erg pijn gedaan. Bovendien werd ze nog steeds gekweld door een zeurende pijn tussen haar benen en het voelde vochtig aan, alsof ze bloedde.

‘Heeft iemand je gezien?’

Walter schudde zijn hoofd. De poortwachters waren druk geweest met de binnenkomende ridders en hun metgezellen – velen hadden zich hier in Falaise verzameld om zich aan te sluiten bij het naderende leger. Niemand had enige aandacht aan hem geschonken.

‘Mooi,’ mompelde Arlette.

Het was hun beiden duidelijk dat hun ouders er niet achter mochten komen. Ze zouden zeggen dat de wonden en schrammen het gevolg waren van een gevecht dat was uitgebroken doordat de dorpskinderen hen hadden geplaagd.

Toen ze het bos uit kwamen en ze vrij zicht hadden op de ruige bruine rots waar het kasteel op gebouwd was en de stad beneden hen, rook de merrie haar stal en begon ze sneller te lopen. Het pad leidde langs geploegde, met ijs bedekte lappen grond, daartussen lagen weilanden met lage, ruw uitgehouwen schuilplaatsen voor koeien en schapen. De doordringende geur van houtvuren kwam hun tegemoet. Uit de hutten met rieten daken en huizen achter de vestingwerken van de stad stegen ontelbare dunne rooksliertjes schuin omhoog de donkere lucht in. Boven op de rots, achter de kantelen van het kasteel, leken ook een aantal haarden aan te zijn.

Net voor de stadspoort, terwijl de twee wachters hen al aanstaarden, draaide Walter zijn hoofd naar Arlette om en stelde hij eindelijk de vraag die hem al die tijd al dwarszat.

‘Wat heeft hij je aangedaan, Arlette?’

Het gezicht van zijn zus bleef stoïcijns.

‘Niets.’

Hij wist dat ze loog. Een gevoel van doffe, hulpeloze woede overspoelde hem. Die verwaande kerels zouden hem niet te pakken hebben gekregen als Osbern bij hen was geweest. Maar Osbern zou ook

nooit geprobeerd hebben een havik te vangen, daarvoor was hij te nuchter, hun oudere broer.

Net voor de stad gingen ze linksaf en volgden ze het pad langs de beek, die meanderend door de weiden naar de leerlooierijen stroomde. Ze woonden buiten de vesting, zodat de bewoners geen last zouden hebben van de stank en het vieze rioolwater. Zo in de buurt van eikenbossen en kreekjes floreerde de looierij opperbest. Alles werd gemaakt van Falaiseleer in deze streek, van zadels tot riemen en van schoenen tot mantels. Zelfs de meest verfijnde boekomslagen werden door de leerlooiers vervaardigd.

Het pand van leerlooier Fulbert lag niet ver van de stadspoort en was een van de grootste. Een stevig hek was rond het terrein geplaatst, niet zo hoog als de palissaden van de stad, maar wel zo gemaakt dat een man zich zou moeten uitrekken om eroverheen te kijken. De woonstede bestond uit een lang gebouw met één verdieping, waarvan het hout in de loop der jaren bijna zwart was geworden, het dak was hoog en bedekt met bundels stro. Verschillende bijgebouwen deden dienst als werkplaatsen, droogkamers en stallen, en een breed afdak met houten dakspanten beschermde de kuipen tegen de regen. Daar stonden ook twee schraapbomen – dikke, ronde stammen, waarover de natte huiden werden gespannen zodat de leerlooier met een gebogen mes de resterende, bedorven vleesresten kon verwijderen. Walter had een hekel aan dit werk, het was niet alleen vies, maar ook moeilijk, want je mocht in geen geval te diep in de huid snijden. De veertienjarige had al twee jaar leertijd achter de rug en gedurende die tijd had hij talloze klappen in het gezicht gekregen, want zijn vader kon heel boos worden als een goede huid onbruikbaar werd door onzorgvuldigheid. Ondanks dit alles was Walter geen goede leerlooier geworden.

Ze hadden geluk, want alleen de oude hulp Bertlin stond buiten bij een schraapboom. Hun tweede hulp Nicholas was nergens te bekennen. Bertlin ging zo op in zijn werk dat hij alleen even zijn hoofd ophief en daarna met het mes verder schraapte over de ossenhuid.

Wat hij van de huid schraapte, lag op de grond rond zijn werktafel, en een zwerm hongerige vogels vocht luidruchtig om het beste stuk prooi. Er klonk zacht gesis en gebonk vanuit de werkplaats en toen broer en zus dichterbij kwamen, zagen ze Nicholas, Osbern en vader de afgewerkte, gedroogde huiden zachter maken en schuren.

Ze spanden samen de merrie uit, en terwijl Arlette het dier in de stal verzorgde, begon Walter de nieuw verworven huiden naar de stallen te slepen, waar vader er eerst naar zou kijken en ze dan in de waterbak zou leggen zodat ze het vocht konden opnemen en soepel zouden worden. Op dit moment hadden ze erg veel werk en het zou nog drukker worden, want de boeren slachtten nu het vee dat ze de winter niet meer wilden voeren. Fulbert had er al aan gedacht om nog een bediende in dienst te nemen. Hij kon het zich veroorloven, het ambacht bracht goed geld op.

Arlette liep met bonzend hart het huis in, maar tot haar opluchting was haar moeder niet alleen. Bertrada, de vrouw van koopman Renier, zat bij haar op een krukje. De vrouwen dronken cider en aten koekjes die haar moeder zelf had gebakken, van noten en gerstemeel.

‘Daar ben je eindelijk! We hebben een gast, Arlette!’ Het meisje begroette de vrouw van de handelaar met een beleefd knikje en een vriendelijke glimlach. De magere Bertrada was ijdel. Ze droeg altijd felgekleurde gewaden en was dol op zilveren oorbellen, die haar man in Mantes en Parijs verkreeg in ruil voor Normandische stoffen, leer en cider. Renier was de rijkste koopman van de stad, maar thuis zwaaide Bertrada de scepter.

‘Kijk eens hoe roze haar wangen zijn,’ babbelde de vrouw van de koopman. ‘Kom bij ons zitten, meisje, we hadden het net over je.’

Arlette voelde zich duizelig worden en trok snel een kruk bij. De pijn tussen haar benen leek steeds erger te worden, ze moest echt haar best doen om een vriendelijk gezicht te trekken.

Kon ze maar even op bed gaan liggen om wat uit te rusten.

Gelukkig schonken de vrouwen geen aandacht aan haar, want Arlettes moeder klaagde over het slechte weer en de naderende oor-

log. Het kon niet Gods wil zijn dat de Normandiërs naar Bourgondië trokken om tegen Hugo van Chalon te vechten. Misschien had de Heer daarom wel deze bittere kou gestuurd?

‘Men zegt dat onze beste hertog ziek is en dat het leger nu geleid zal worden door zijn zoon, Richard de Koelbloedige. Hij is gisteravond op het kasteel aangekomen, de jonge erfgenaam. Wat een nobele ridder! Hij is lang en slank als een den, en zijn ogen schitteren als juwelen.’

Doda knikte geestdriftig, wierp een aandachtige blik op haar dochter en bood Bertrada nog een koekje aan. Arlettes moeder was stevig, na de geboorte van Walter had ze haar figuur niet meer teruggekregen. Ze droeg haar haar strak achterovergekamd onder haar hoofddoek, haar eens zo volle wangen waren de afgelopen maanden slap geworden. Vandaag was Doda ongewoon opgewekt, want in plaats van te klagen over het snelle verstrijken van de tijd, zoals anders, begon ze nu de deugden van haar dochter te prijzen.

‘Ze lijkt op haar vader, mijn lieve dochter. Ze koopt de huiden in de dorpen en laat zich het vel niet over de neus trekken. Ze is altijd vrolijk en werkt hard. Sinds ik last van mijn benen heb, doet zij al het huishoudelijk werk...’

Arlettes oren suisden van zo veel lof. Ze was dat beslist niet gewend van haar strenge moeder en juist vandaag klonk het als pure spot.

‘Natuurlijk,’ zei Bertrada, die op een koekje kauwde tot de noten tussen haar tanden kraakten. ‘Ik zie haar elke week op de markt en weet hoe goed ze kan afdingen. Mijn Eudo prijst haar dagelijks en houdt maar niet op over Arlette...’

Arlette kreeg het warm. Haar hoofd begon te tolleren. Er was al lang sprake van een huwelijk tussen haar en Eudo. Haar moeder had er jaren naar toegewerkt, want Eudo was de enige zoon en erfgenaam van de rijke koopman Renier. In de grote pakhuizen van Renier in de stad lagen zijn schatten opgestapeld: kleding uit Friesland en Engeland, wapens en sieraden uit de Bourgogne, kostbare zijde en bollen honingkleurige was.

‘Nou, ik denk dat we het wel eens zullen worden,’ hoorde ze Doda zeggen. ‘We zijn niet onbemiddeld, en Arlette is niet alleen maar een goede arbeidskracht. Het zal echter wel enige moeite kosten om mijn man te overtuigen, want Fulbert is nog niet genegen om zijn enige dochter het huis uit te laten gaan.’

Bertrada, die beseftte dat het onderhandelen begonnen was, gooide haar troeven op tafel.

‘Dat meisje is soms eigenwijs en ze praat soms haar mond voorbij,’ zeurde ze.

‘Het woord van een wijze vrouw heeft een man nooit kwaad gedaan,’ antwoordde Doda.

‘Ze moet leren zich te schikken.’

‘Ik weet zeker dat ze dat zal doen als je haar als je dochter in huis neemt...’

‘Wat brengt ze in? Tenslotte heb je ook nog twee zonen die recht hebben op hun deel.’

Arlette keek van de een naar de ander en beseftte dat ze aan het onderhandelen waren over haar bruidsschat. Het werd dus serieus. Voor het einde van het jaar zou ze Eudo’s vrouw zijn, een uitstekende positie voor een leerlooiersdochter. Ze hield van de zwijgzame, verlegen Eudo. Hij was niet erg knap of erg lang, maar hij had een zacht-aardig karakter en zou haar vriendelijk behandelen.

‘Kijk eens naar haar ogen,’ merkte Bertrada lachend op.

Doda had de opwinding van haar dochter eveneens opgemerkt. Het was begrijpelijk, maar het stond de onderhandelingen in de weg, omdat Bertrada zou weten hoe ze moest profiteren van Arlettes naïeve blijdschap.

‘Ga naar de schuur en haal schoon beddenstro, Arlette!’ beval Doda streng. ‘Haast je niet.’

Het meisje begreep wat er bedoeld werd en stond langzaam op. Haar hart bonsde en ze moest alles op alles zetten om de deur te bereiken zonder te wankelen. Buiten kreeg de ijzige wind haar jurk in zijn greep en trok eraan, maar ze voelde noch de kou, noch de

zeurende pijn in haar buik. Ze voelde zich eerder vreemd licht, alsof de wind haar over het erf naar de schuur voerde.

Het moest haar geluksdag zijn, want waar haar ouders zo lang op hadden gehoopt, was nu uitgekomen. Ze had vanochtend ook geluk gehad, ze had Walter behoed voor gevangenschap en straf, en het verhaal over de havik was hun geheim gebleven. Stel je voor dat ze allebei waren beschuldigd van diefstal, dan zou een mogelijk huwelijk meteen van de baan zijn.

De schuurdeur ging niet makkelijk open, omdat de wind er pal op stond. Binnen was het schemerig. De geur van schimmel en stro drong haar neusgaten binnen en een paar muizen renden weg, hoog piepend. Ze wachtte tot haar ogen gewend waren aan het halfduister, greep toen een gevlochten mand en stond op het punt de ladder naar de vliering te beklimmen toen de planken boven haar zachtjes kraakte.

‘Arlette?’

Walters magere benen verschenen in het gat van het luik, hij droeg nu de oude schoenen van Osbern en de afgedankte beenkappen van zijn broer. Langzaam daalde hij de ladder af. Toen ze zijn gezicht zag, slaakte ze een zucht van verlichting. Hij had het bloed weggewassen, waardoor alleen de zwelling onder zijn oog en een paar schrammen nog zichtbaar waren. Bovendien grijnsde hij weer.

‘Ik heb nieuws,’ flapte Arlette eruit.

‘Ik ook,’ antwoordde hij. ‘Maar jij mag het eerst vertellen.’

Natuurlijk dacht hij dat zijn boodschap het belangrijkste was, dus hij wilde die als laatste vertellen. Maar hij vergiste zich.

‘Ik ga binnenkort trouwen, Walter. Moeder onderhandelt met Bertrada. Voor het einde van het jaar ben je Eudo’s zwager!’

Walter staarde haar aan alsof hij het niet begreep. Toen haalde hij langzaam zijn hand door zijn warrige donkere haar en haalde er een strohalm uit.

‘Je hoeft niet verdrietig te zijn,’ vervolgde ze geestdriftig. ‘We zullen elkaar nog vaak zien. Misschien mag je zelfs voor Eudo werken, dat vind je vast leuker dan bij de schraaptafel staan.’

In de blik van haar broertje lag een pijn die ze niet begreep. Het leek alsof hij weg wilde rennen, maar dat deed hij niet, in plaats daarvan pakte hij haar hand vast.

‘Waar heb je het over, Arlette?’ fluisterde hij. ‘Je kunt niet met Eudo trouwen. Ben je vergeten wat er is gebeurd met Gunhild, de vrouw van volder Ernest?’

De volder had zijn jonge vrouw tijdens de huwelijksnacht het huis uit gejaagd en haar met een stok geslagen, omdat Gunhild geen maagd meer was toen ze bij hem ging liggen.

Arlette bewoog niet, een kil, stijf besef kroop langs haar benen en door haar hele lichaam omhoog. Walter was nog maar een kind, maar hij had haar de waarheid gezegd: ze kon niet trouwen. Ze zou nooit kunnen trouwen, want wat de ridder haar had afgenomen was voor altijd weg.

Haar broer streek medelijdend haar wang.

‘Maak je geen zorgen, Arlette,’ mompelde hij hees. ‘Als ik ooit een vrouw neem, kun je bij ons wonen. Dan komt het wel goed. Blijf tot die tijd hier op de leerlooierij, onze ouders zullen voor je zorgen.’

Arlette zweeg, alsof ze zijn troostende woorden niet eens had gehoord. Ongeduldig schudde hij haar bij haar schouder.

‘Kom naar boven, dan zal ik je laten zien wat ik je wilde vertellen. Je zult versteld staan.’

Hij moest haar meetrekken, anders had ze geen vin verroerd. Op de vliering floot de wind door het smalle raam in de voorgevel en deed stro en duivenpoep opwaaien. Arlette hoestte, haar ogen traanden van het stof.

‘Ik zag hem tegen het raam vliegen en ben snel naar boven geklommen...’

Ze knipperde met haar ogen en zag toen de havik. Hij zat op een balk waaraan Walter zijn riem had vastgemaakt en zo nu en dan deed hij een poging om weg te vliegen.

‘God heeft hem naar ons gestuurd,’ fluisterde Walter opgewonden.